

Aanmeldnotitie in het kader van vormvrije m.e.r.-beoordeling

Plesmanweg 1 – 6 te Den Haag
projectnummer 17188

Opdrachtgever: Plesmanweg B.V.

Versienummer: 1.1

Datum: 7 januari 2022

Auteur: T.J. de Baare BSc & A. van Dam LLB

Controle: drs. ing. M.L.W. Andela Paraaf:

COLOFON

Mees Ruimte & Milieu | Postbus 854 | 2700 AW Zoetermeer

085 – 744 08 38

085 – 744 08 37

Inhoudsopgave	pagina
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Planologische toetsing	6
1.3 Milieueffectrapportage	7
1.4 Leeswijzer	9
2 Kenmerken van het project	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Beschrijving en omvang project	10
2.3 Overige kenmerken van het project	13
2.3.1 Cumulatie met andere projecten	13
2.3.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen	14
2.3.3 Productie van afvalstoffen	15
2.3.4 Verontreiniging en hinder.....	16
2.3.5 Risico van ongevallen.....	18
3 Plaats project	20
3.1 Inleiding	20
3.2 Het bestaande grondgebruik.....	20
3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	21
3.3.1 Inleiding.....	21
3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn	21
3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden.....	23
4 Kenmerken van het potentiële effect	25
4.1 Inleiding	25
4.2 Te beoordelen aspecten	25
4.3 Verkeer	29
4.3.1 Huidige situatie.....	29
4.3.2 Effecten ontwikkeling.....	29
4.4 Geluid	30
4.4.1 Huidige situatie.....	30
4.4.2 Effect ontwikkeling.....	31
4.5 Luchtkwaliteit	32
4.5.1 Huidige situatie.....	32
4.5.2 Effecten ontwikkeling.....	33
4.6 Ecologie.....	34
4.6.1 Huidige situatie.....	34
4.6.2 Effecten ontwikkeling.....	34
4.7 Gezondheid	35
4.7.1 Huidige situatie.....	35
4.7.2 Effecten ontwikkeling.....	35
5 Conclusie	55

Bijlagen

- 1 Onderzoek externe veiligheid, Antea Group, 18 mei 2021
- 2 Uitgevoerde bodemonderzoeken, Tauw, 2016 en 2017
- 3 Windhinderonderzoek, Peutz, 12 mei 2021

- 4 Bevestiging archeologie, afdeling Archeologie gemeente Den Haag, 23 mei 2018
- 5 Bezonningsonderzoek, Prevent Adviesgroep, 25 mei 2021
- 6 Verkeer- en parkeeronderzoek, Goudappel Coffeng, 6 juli 2021
- 7 Akoestisch onderzoek, DGMR, 8 november 2021
- 8 Ecologisch onderzoek, Dresmé & Van der Valk, 16 april 2020
- 9 Stikstofdepositieberekening, Mees Ruimte & Milieu, 31 augustus 2021

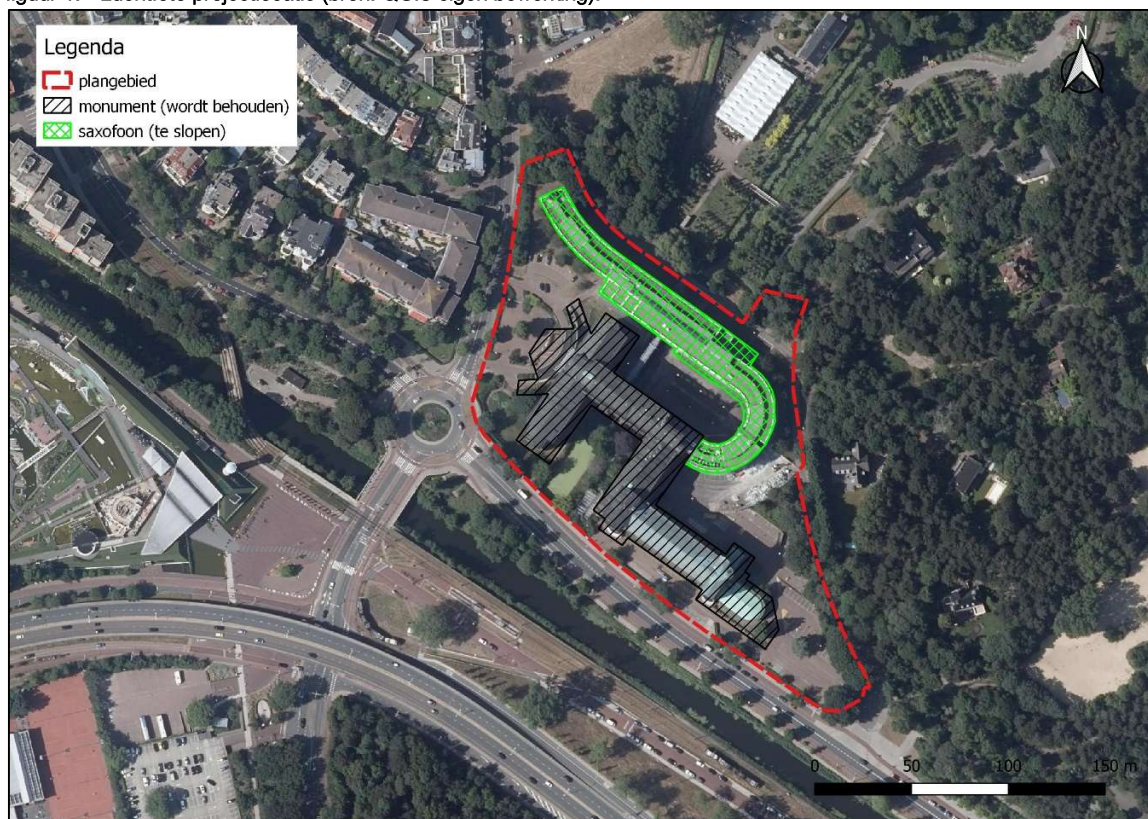
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Plesmanweg B.V. is voornemens de gronden behorende bij de Plesmanweg 1 – 6 te Den Haag te herontwikkelen. Voor een deel van dit gebied is reeds een omgevingsvergunningprocedure doorlopen. Voor het gehele gebied is een bestemmingsplan in voorbereiding.

De bestaande bebouwing in het plangebied bestaat in de huidige situatie uit twee delen, te weten het Rijksmonument en een aangebouwd deel, ook wel bekend als de 'saxofoon'. Middels een reeds doorlopen omgevingsvergunning procedure is de functie van het monument gewijzigd naar wonen, logies, horeca en een sportschool c.q. fitness. Tevens is een deel van de huidige kantoorfunctie behouden.¹ De huidige 'saxofoon' wordt gesloopt en daarvoor in de plaats worden drie woongebouwen gerealiseerd, met ruimte voor maximaal 160 appartementen.

figuur 1. Luchtfoto projectlocatie (bron: QGIS eigen bewerking).

Het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan maakt de voorziene nieuwbouw mogelijk en legt de reeds onherroepelijke omgevingsvergunning voor de transformatie van het monument zoveel als mogelijk conserverend vast. De afwijking ten opzichte van deze omgevingsvergunning voor het monument is dat in plaats van 479 m² kantoor in totaal 5.665 m² in het monument wordt toegestaan. Opgemerkt wordt dat deze kantoor vierkante meters reeds zijn toegestaan op basis

1

¹ Omgevingsvergunning met kenmerk 201807872/7003851, datum besluit: 11 december 2018

van het geldende bestemmingsplan. Eveneens wordt horeca in de categorie 'middelzwaar' in plaats van 'licht' toegestaan.

1.2 Planologische toetsing

Ter plaatse van het projectgebied is het bestemmingsplan "Duttendel" vigerend. Dit plan is op 11 juni 2009 vastgesteld door de gemeenteraad van Den Haag.

De gronden zijn bestemd als 'Kantoor' (K), waarbij bouwvlakken op de bestaande bebouwing zijn getekend. Door het perceel heen loopt een waterpartij met de bestemming 'Water' (WA), waar ter plaatse van de bebouwing bruggen zijn aangeduid.

Het monument heeft de aanduiding 'monument'. Per gebouwdeel is op de verbeelding een bouwhoogte opgenomen. De bouwhoogte varieert van respectievelijk negen tot 28 meter. Verder geldt ter plaatse een aanduiding voor 'archeologisch waardevol gebied' en 'beschermd stadsgezicht'.

figuur 2. Uitsnede plankaart "Duttendel" (bron: ruimtelijke plannen)

Toets aan bestemmingsplan "Duttendel"

De transformatie van het monument was in strijd met het bestemmingsplan dat ter plaatse vigeert. Deze strijdigheid is met de omgevingsvergunning (kenmerk 201807872/7003851) reeds

opgeheven. Het deel, ook wel bekend als de 'saxofoon' wordt gesloopt ten behoeve van een drietal woongebouwen. Het betreft ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan een wijziging van de functie 'Kantoor' naar de functie 'Wonen'. Daarnaast vindt een wijziging plaats van de maximaal toegestane bouwhoogte naar maximaal 31 meter (bezien vanuit NAP=4 m). Tot slot wordt het bouwvlak waarbinnen gebouwd mag worden aangepast om de beoogde bebouwing mogelijk te maken (nieuwbouw).

Om bovengenoemde strijdigheid op te heffen wordt een bestemmingsplanprocedure voorbereid waarmee de nieuwbouwwontwikkeling wordt mogelijk gemaakt en waarin het reeds vergunde programma voor het monument (zoveel mogelijk) conserverend wordt opgenomen.

1.3 Milieueffectrapportage

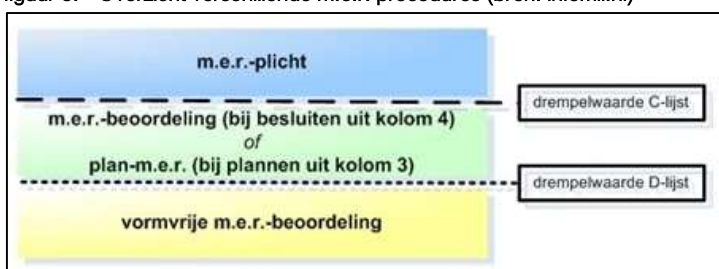
Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel bij het nemen van besluiten. Op deze manier krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming. De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de 'moederprocedure'. Dit is de procedure op grond waarvan de besluitvorming plaatsvindt, bijvoorbeeld de bestemmingsplanprocedure, of een omgevingsvergunningsprocedure.

De basis van de milieueffectrapportage wordt gevormd door de EU-richtlijn m.e.r. Deze richtlijn is in Nederland geïmplementeerd in de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. In het Besluit m.e.r. bestaat een belangrijk onderscheid tussen bijlage C en bijlage D. Voor activiteiten die voldoen aan de diverse criteria uit bijlage C geldt een m.e.r.-plicht. In bijlage D staan de activiteiten benoemd waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht dan wel een plan-m.e.r. plicht geldt indien de grenswaarden worden overschreden in geval van respectievelijk een besluit of een plan. Bij de m.e.r.-beoordeling dient te worden beoordeeld in hoeverre er sprake is van (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. Kunnen belangrijke nadelige milieugevolgen worden uitgesloten, dan is een m.e.r. niet noodzakelijk.

Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die onder de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd in hoeverre belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

figuur 3. Overzicht verschillende m.e.r. procedures (bron: infomil.nl)

Met het op 7 juli 2017 in werking getreden wijziging Besluit m.e.r. dient bij elke aanvraag waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde is door de initiatiefnemer een meldnotitie te worden opgesteld.

Toets aan het Besluit m.e.r.

De voorgenomen ontwikkeling omvat de sloop van de 'saxofoon' ten behoeve van de realisatie van drie woongebouwen naast de reeds vergunde de transformatie van het Rijksmonument. De nieuwbouwontwikkeling bestaat uit de realisatie van maximaal 160 appartementen en is daarmee te kwalificeren als stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit m.e.r. (tabel 1).

tabel 1. Stedelijk ontwikkelingsproject in het kader van de m.e.r.

	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
	Activiteiten	Gevallen	Plannen	Besluiten
D 11.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer, 2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of 3°. Een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m ² of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.	De vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

Het aantal beoogde woningen dat middels de nieuwbouw wordt mogelijk gemaakt valt ruim onder de drempelwaarde van 2.000 woningen waarvoor een m.e.r.-beoordeling dan wel een plan-mer plicht geldt. Dit geldt eveneens wanneer daarbij de realisatie van het extra aantal vierkante meters kantoor in het monument ten opzichte van de reeds vergunde transformatie van het monument wordt betrokken. De drempelwaarde voor dergelijke commerciële functies bedraagt 200.000 m² of meer aan bedrijfsvloeroppervlakte waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht/ plan-m.e.r. plicht geldt. Het totale project ligt hiermee onder de drempelwaarden waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht dan wel een plan-m.e.r. plicht geldt (kolom 2). Op basis van Europese regelgeving dient een vormvrije m.e.r.-beoordeling plaats te vinden.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is het toetsen of een plan of besluit voorziet in, of een kader vormt voor, activiteiten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen kan hebben voor het milieu. Het bevoegd gezag dient te beoordelen in hoeverre volstaan kan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Een dergelijk besluit wordt genomen aan de hand van de aanmeldnotitie en vormt een bijlage bij het ruimtelijk besluit (in casu het bestemmingsplan).

Voorliggende rapportage betreft de aanmeldnotitie waarin de vormvrije m.e.r.-beoordeling is doorlopen. Op basis hiervan wordt het bevoegd gezag gevraagd een m.e.r.-beoordelingsbeslissing te nemen.

Criteria voor toetsing

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaat vrijwel dezelfde procedurele vereisten als voor de (formele) m.e.r.-beoordeling (artikelen 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de Wm).

Met betrekking tot de inhoud moet aandacht worden besteed aan alle criteria die zijn opgenomen in Bijlage III bij de Europese richtlijn, zie tabel 2.

tabel 2. Criteria uit bijlage III van de Europese richtlijn m.e.r.

<p>1. Kenmerken van de projecten</p> <p>Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:</p> <ul style="list-style-type: none">• de omvang van het project,• de cumulatie met andere projecten,• het gebruik van natuurlijke hulpbronnen,• de productie van afvalstoffen,• verontreiniging en hinder,• risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.
<p>2. Plaats van de projecten</p> <p>Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:</p> <ul style="list-style-type: none">• het bestaande grondgebruik,• de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,• het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:<ul style="list-style-type: none">○ wetlands○ kustgebieden○ berg- en bosgebieden○ reservaten en natuurparken○ gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn)○ gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;○ gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid○ landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang
<p>3. Kenmerken van het potentiële effect</p> <p>Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:</p> <ul style="list-style-type: none">• het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),• het grensoverschrijdende karakter van het effect• 'de waarschijnlijkheid van het effect,• de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Voor de procedure en het beoordelingskader bestaat vrijwel geen verschil tussen de vormvrije m.e.r.-beoordeling en de (formele) m.e.r.-beoordeling voor gevallen boven de drempelwaarde. Wel kan er een duidelijk verschil zijn tussen de diepgang waarmee een vormvrije m.e.r.-beoordeling en m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd.

Effectbeoordeling

Bij de effectbeoordeling wordt ingegaan op de effecten van zowel de aanlegfase als de gebruiksfase.

1.4 Leeswijzer

De aanmeldnotitie volgt de indeling van bijlage III van de Europese richtlijn m.e.r.:

- Hoofdstuk twee gaat in op de kenmerken van het project;
- Hoofdstuk drie beschouwt de plaats van het project;
- Hoofdstuk vier beschrijft de kenmerken van de potentiële effecten van het project;
- Hoofdstuk vijf geeft de conclusie weer.

2 Kenmerken van het project

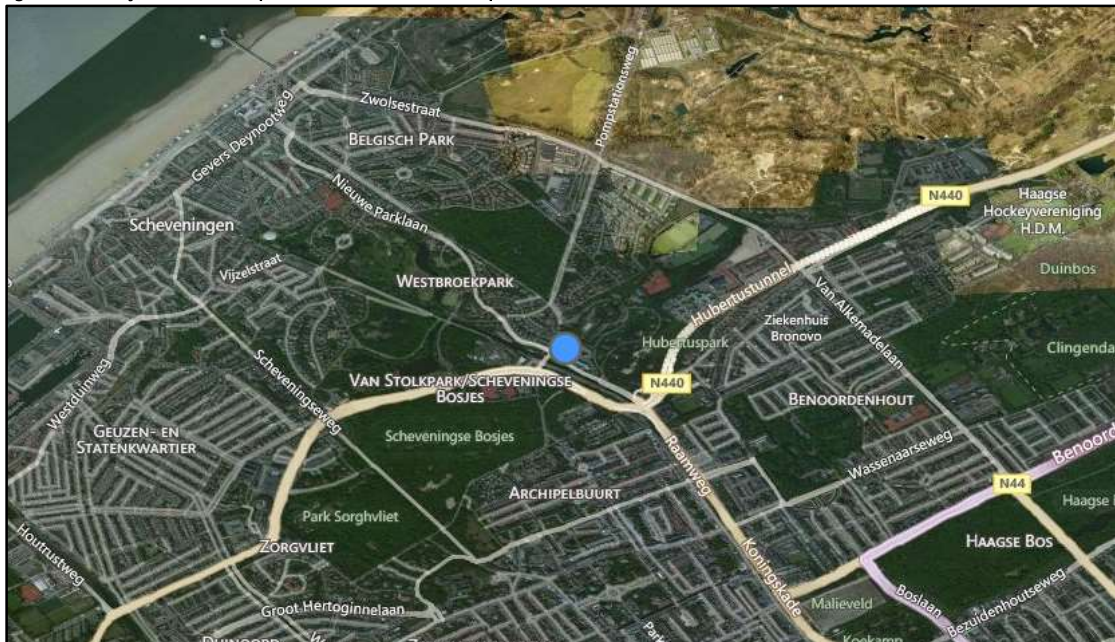
2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het project besproken. De aard en omvang van het project worden in beeld gebracht. Tevens komen de overige aspecten aan bod, te weten cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving en omvang project

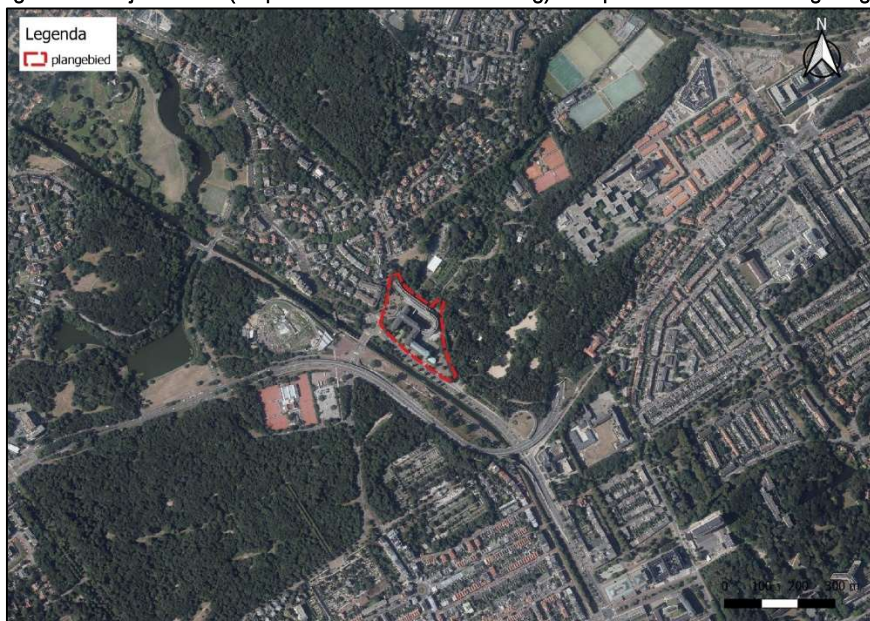
De projectlocatie is gelegen aan de Plesmanweg te 's-Gravenhage in de gemeente Den Haag. De projectlocatie ligt in het Stadsdeel Scheveningen, in de wijk Westbroekpark en Duttendel (buurt Duttendel). De locatie is kadastraal bekend onder gemeente 's-Gravenhage, sectie V, nummers 8074, 7818, 7817, 7816, 7815 en 5847. De locatie heeft een bruto vloeroppervlak van 39.225 m² en een perceelgrootte van 13.555 m².

figuur 4. Projectlocatie ter plaatse van de blauwe stip.

Het plangebied ligt langs de doorlopende weg richting Scheveningen met aan weerszijden groen: het Hubertuspark aan de achterzijde en aan de overkant van de N440 liggen de Scheveningse Bosjes. Schuin tegenover het projectgebied is aan de zuidwestzijde Madurodam gesitueerd. Aan de noord- en oostkant van het projectgebied ligt de woonwijk, behorende bij Duttendel. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Plesmanweg, Badhuisweg, Pompstationsweg, Van Alkemadelaan en het Hubertuspark. Het projectgebied ligt ingeklemd tussen diverse groenzones, sportparken en een villawijk.

figuur 5. Projectlocatie (ter plaatse van de rode markering) ten opzichte van directe omgeving.

Het conceptbestemmingsplan voorziet in het volgende programma (onder voorbehoud):

Bestemming 'Gemengd' ter plaatse van het monument	Bestemming 'Wonen' ter plaatse van de nieuwe woongebouwen
Maximaal 164 woningen	Wonen, maximaal 160 woningen
Maximaal 776 m ² horeca categorie "middelzwaar"	
Maximaal 108 kamers ten behoeve van de logiesfunctie	
Maximaal 373 m ² bvo ten behoeve van een sportschool	
Maximaal 5.665 m ² bvo ten behoeve van een kantoor (conform huidige bestemming)	

De bestemming "Wonen" voorziet in het nieuwe programma op de locatie, te weten de realisatie van maximaal 160 appartementen. Er wordt een divers aanbod aan appartementen gerealiseerd, te denken aan studio's kleiner dan 50 m², appartementen tussen de 60 en 75 m² maar ook grote(re) appartementen met een oppervlak tussen de 125 en 165 m². Het grootste appartement heeft voorsnog een oppervlak van 200 m². De bouwhoogte van de drie woongebouwen varieert van minimaal 28 meter tot maximaal 31 meter (gemeten vanaf NAP=4m). Door middel van twee half verdiepte parkeergarages en parkeren op maaiveld wordt voorzien in de parkeerbehoefte op eigen terrein.

De bestemming "Gemengd" voorziet in de functies voor het monument die reeds mogelijk zijn gemaakt middels een omgevingsvergunning.² De afwijking ten opzichte van deze omgevingsvergunning voor het monument is dat in plaats van 479 m² kantoor in totaal 5.665 m² in het monument wordt toegestaan. Opgemerkt wordt dat deze kantoor vierkante meters reeds zijn toegestaan op basis van het geldende bestemmingsplan. Eveneens wordt horeca in de categorie 'middelzwaar' in plaats van 'licht' toegestaan.

1 _____

² Omgevingsvergunning met kenmerk 201807872/7003851, datum besluit: 11 december 2018

figuur 6. Impressie toekomstige situatie vanaf Boomkwekerij (bron: Bos Hofman Architectencombinatie)

figuur 7. Impressie toekomstige situatie vanaf Plesmanweg / Badhuisweg (bron: Bos Hofman Architectencombinatie)

2.3 Overige kenmerken van het project

2.3.1 Cumulatie met andere projecten

De stad Den Haag is aan verandering onderhevig. Veel verschillende ontwikkelingen zijn in voorbereiding of worden op dit moment uitgevoerd. De volgende ontwikkelingen zijn actueel: gebiedsontwikkelingen Scheveningen Kust en Binckhorst, ontwikkelingen rond Den Haag Centraal en Hollands Spoor en ontwikkelingen ErasmusVeld, Rivierenbuurt, Energiekwartier, Laakhavens, Internationale Zone, Kijkduin, Willem Royaardsplein, Scheveningen Haven, Leyweg, Spui en Museumkwartier. Genoemde ontwikkelingen vinden plaats op grote afstand van de voorgenomen ontwikkeling aan van de projectlocatie. De dichtstbijzijnde ontwikkeling ten opzichte van het projectgebied zijn de vernieuwingen van het winkelcentrum Duinzigt aan het Willem Royaardsplein. Het winkelcentrum wordt voorzien van extra winkels, voorzieningen voor de wijk, appartementen en een ondergrondse parkeergarage. De afstand tot deze ontwikkeling bedraagt ruim 1,5 kilometer.

De afstand van het plangebied tot Den Haag CS bedraagt circa 2,5 kilometer. Rond Den Haag CS is het CID gelegen. Het betreft een belangrijk knooppunt in de Randstad metropool. Hier ontwikkelt zich rond de stations Den Haag Centraal, Hollands Spoor en Laan van NOI (station Beatrixkwartier) een sterk hoogstedelijk interactiemilieu. Een milieu dat draait om de nabijheid van, en de uitwisseling tussen, bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen. Het plangebied maakt hier geen onderdeel vanuit. Gezien de geruime afstand van de projectlocatie tot aan dit ontwikkelgebied en doordat geen gebruik gemaakt wordt van dezelfde infrastructuur is derhalve geen sprake van cumulatie.

Wel dient opgemerkt te worden dat de projectlocatie gelegen is in de 'Internationale zone'. Deze zone is het hart van Den Haag als Internationale Stad van Vrede en Recht. Ontwikkelingen binnen deze ruimtelijke structuur zijn gericht op doorontwikkeling, waarmee Den Haag zich blijft presenteren als Internationale Stad van Vrede en Recht. Het gebied van de Internationale Zone loopt van de Landscheidingsweg tot aan de Sportlaan en van het Statenkwartier tot aan de Archipelbuurt/het Willemspark. Binnen deze zone spelen de volgende ontwikkelingen: opstellen plan voor de toekomst Westbroekpark en Scheveningse Bosjes, uitbreiding en renovatie NATO-complex, huisvesting Kosovo Rechtbank, Toren van Oud en herinrichting openbare ruimte The Hague World Forum en nieuwe appartementen aan het Verhulstplein.³ Het project maakt geen gebruik van dezelfde infrastructurele voorzieningen als eerdergenoemde ontwikkelingen. Derhalve is met bovenstaande projecten geen sprake van cumulatie.

In de directe omgeving van de projectlocatie is op 18 juli 2019 het bestemmingsplan "Madurodam" vastgesteld, waarin de uitbreiding van Madurodam is mogelijk gemaakt. Voor deze ontwikkeling is derhalve reeds een planologische procedure doorlopen, waarbij eveneens aandacht is geschonken aan het Besluit m.e.r.. De uitbreiding van Madurodam is in het kader van de voorgenomen ontwikkeling met name relevant voor wat betreft de infrastructuur. Omdat de ontwikkeling planologisch al is mogelijk gemaakt, zijn de verkeersbewegingen opgenomen in het gemeentelijk prognosemodel. Dit gemeentelijk prognosemodel heeft als basis gediend voor de verkeersstudie voor de onderhavige ontwikkeling.

1 _____

³ <https://www.denhaag.nl/nl/in-de-stad/wonen-en-bouwen/bouwprojecten-internationale-zone.htm>

Er zijn verder geen bestemmingsplannen die recent zijn vastgesteld dan wel op korte termijn worden vastgesteld. Er zijn derhalve geen concrete plannen, waarmee rekening gehouden dient te worden, dat van cumulatie gesproken kan worden. A contrario geldt dat toekomstige bestemmingsplannen in de omgeving wel rekening dienen te houden met de voorgenomen ontwikkeling welke middels een bestemmingsplanprocedure juridisch en planologisch mogelijk gemaakt dient te worden.

Tot slot is voor het monument in het plangebied reeds een omgevingsvergunning verleend voor de transformatie van het monument naar de functies wonen, kantoor, horeca, logies en sport.⁴ De vergunde transformatie wordt planologisch – juridisch vastgelegd in het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan voor de onderhavige ontwikkeling en in het bestemmingsplan vindt derhalve een integrale beoordeling plaats. In het kader van cumulatie kan gesteld worden dat in het verkeersonderzoek dat opgesteld is voor het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan en de beschouwing van overige omgevingsaspecten rekening is gehouden met het functieprogramma van het monument. In hoofdstuk 4 van deze aanmeldnotitie wordt hier – waar relevant – nader op ingegaan.

2.3.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Sloopfase

Tijdens de sloop zal gebruik worden gemaakt van het gebruikelijk sloopmaterieel. In deze fase worden alleen fossiele brandstoffen verbruikt door het sloopmaterieel. Bij de sloop wordt zoveel mogelijk uitgegaan van circulair slopen, waarbij het traject begint met het inventariseren van de vrijkomende reststoffen. Na inventarisatie zal per stroom worden bekeken wat de beste herbestemming kan worden, waarbij het de absolute voorkeur heeft de stromen minimaal gelijkwaardig te hergebruiken. Hierbij wordt ook rekening gehouden met eventueel benodigde bewerkingen, wel of niet, en de afstand vanaf de plek waar de reststoffen vrijkomen tot de plaats van verwerking. Bij uitvoering zal een BRL-SVMS 007 gecertificeerd bedrijf, die bekend is met milieukundig sloopwerk, de werkzaamheden voor zijn rekening nemen. Na uitvoering zal een evaluatie worden gemaakt en een berekening worden uitgevoerd van het percentage reststromen dat weer is opgenomen in de kringloop.

De sloopwerkzaamheden aan het monument en van de 'saxofoon' nemen circa drie tot vier maanden in beslag en zullen plaatsvinden in 2021.

Bouwfase

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkeling zal gebruik worden gemaakt van de gebruikelijke bouwstoffen. Hierbij wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk materialen te gebruiken die minder milieubelastend zijn. Het volledige ontwerp wordt zoveel mogelijk gerealiseerd met 'gezonde' materialen (bijvoorbeeld zo min mogelijk verlijmde producten) en afwerkingen.

In september 2020 zijn de werkzaamheden aan de gevel van het Rijksmonumentale deel gestart. Na afronding van de werkzaamheden aan de eerste gevel wordt telkens een volgende gevel gerestaureerd in een trein van in totaal 8 fasen. Deze werkzaamheden zullen medio april 2022 afgerond zijn. De aanvang van de nieuwbouw is gericht op begin 2022. De duur van de bouw zal ongeveer drie jaar in beslag nemen en is gepland tot 2025. Er zal gewerkt worden met diesel

1 _____

⁴ Omgevingsvergunning met kenmerk 201807872/7003851, datum besluit: 11 december 2018

aangedreven materieel dat voldoet aan de emissie-eisen uit stageklasse IIIb en IV. Naast bouwmaterieel wordt uitgegaan van de volgende inzet aan bouwverkeer:

figuur 8. Gemiddelde inzet bouwverkeer nieuwbouw

Type wegverkeer	Categorie	Totaal te verwachten verkeersbewegingen*	
		Aantal vrachten	Aantal verkeersbewegingen
Personenverkeer	licht	10 per etmaal	20 per etmaal
Werkbusjes	licht	15 per etmaal	30 per etmaal
Licht vrachtverkeer	middelzwaar	2 per etmaal	4 per etmaal
Zwaar vrachtverkeer	zwaar	2 per etmaal	4 per etmaal

* Met het aantal verkeersbewegingen wordt het heen en weer rijden van voertuigen bedoeld. In de regel maakt één voertuig twee verkeersbewegingen.

Gebruiksfasen

Gebouwverwarming

De voorgenomen ontwikkeling wordt gasloos uitgevoerd, waardoor geen gebruik (meer) wordt gemaakt van de fossiele brandstof aardgas zoals in de huidige situatie. Voor de warmte-opwekking van de voorgenomen ontwikkeling is ervoor gekozen om gebruik te maken van een warmte koude opslag (WKO) in combinatie met energie uit het drinkwaternet. Als gevolg van de WKO-installatie wordt bodemenergie gebruikt voor zowel het verwarmen als koelen van de bebouwing. Het grondwater in de dieperliggende bodem wordt benut als energiebuffer. Door de geïntegreerde warmtewisselaar wordt 's winters koud water in de koude bron geïnjecteerd en 's zomers het opgewarmde water in de warme bron. Dit resulteert erin dat het vastgoed gekoeld kan worden door het koude water (dat 's winters is opgeslagen) op te pompen. Het gebouw wordt verwarmd door het warme water (dat 's zomers is opgeslagen) op te pompen. De thermische energie die drinkwater in zich heeft, wordt naast de WKO-installatie benut om te voorzien in de vraag naar thermische energie die de voorgenomen ontwikkeling met zich meebrengt.

Toepassing en borging maatregelen

Door de toepassing van bovengenoemde maatregelen zal de uitstoot van CO₂ sterk gereduceerd worden ten opzichte van de situatie waar de woningen op gas worden aangesloten. De energievoorziening voor de bewoners van de woningen en de gebruikers van de commerciële ruimten wordt hiermee zo duurzaam mogelijk ingericht. Tevens geldt dat een aanzienlijke kwaliteitsimpuls gerealiseerd wordt ten opzichte van de huidige (planologische) situatie, waarin de bestaande bebouwing wel op het gas is aangesloten. Voor de WKO-installatie zijn reeds de benodigde vergunningen verleend.

2.3.3 Productie van afvalstoffen

Sloop- en bouwfasen

Bij de realisatie van het project komen de gebruikelijke bouw en sloopafvalstoffen vrij. Deze afvalstoffen zullen zoveel mogelijk worden hergebruikt alvorens te worden aangeboden aan een erkende verwerker, waarbij de afvalstoffeninrichting het liefst zo dicht mogelijk bij de sloop-/bouwplaats is gelegen. Deze verwerker zal zoveel als mogelijk de verschillende deelstromen uit bouw- en sloopafval gereedmaken om als grondstof toe te passen in nieuwe producten. Het hergebruik en de toepassing van secundaire grondstoffen bespaart het gebruik en daarmee de productie van primaire grondstoffen. Naast besparing van schaarse grondstoffen wordt met hergebruik en recycling tevens energie gespaard en de daarmee samenhangende broeikasgasemissie verlaagd.

Gebruiksfase

Huishoudelijk - en bedrijfsafval

De voorgenomen ontwikkeling zal het gebruikelijke huishoudelijk en bedrijfsafval produceren. Hiervoor geldt dat het afval – zoveel mogelijk – gescheiden zal worden ingezameld en zal worden aangeboden. Hierdoor wordt recycling van materialen bevorderd en het gebruik van schaarse grondstoffen beperkt.

Afvalwater

Bij het gebruik van de woon- en niet-woonfuncties zal tevens sanitair afvalwater ontstaan. Dit sanitaire afvalwater zal worden aangesloten op het vuilwaterriool en geleid naar een waterzuiveringsinstallatie. Hier wordt het afvalwater gezuiverd alvorens het wordt geloosd op het oppervlaktewater. Hiermee wordt voorkomen dat het oppervlaktewater vervuild raakt met sanitaire afvalstoffen.

2.3.4 Verontreiniging en hinder

Sloop- en bouwfase

In de sloop- en bouwfase van het project kan luchthinder-, stof-, geur-, geluid- licht- en bodemhinder ontstaan.

Luchthinder

Tijdens de sloop- en bouwfase zal materieel, dat wordt ingezet, leiden tot de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zoals stikstofoxiden. In paragraaf 4.5 wordt nader ingegaan op het aspect luchtkwaliteit en in paragraaf 4.6 wordt nader op het onderdeel stikstof ingegaan.

Stofhinder en geurhinder

Bij bouw- en sloopwerkzaamheden komt stof vrij. Er kunnen plaatselijk en tijdelijk verhoogde concentraties grof stof en fijnstof (PM_{10}) voorkomen. Het grof stof is het stof dat zichtbaar aanwezig is op ramen, auto's en buitenmeubels. Dit vormt geen bedreiging voor de gezondheid omdat dit stof al in de neus en keel wordt afgevangen en dus niet in de longen terecht komt. Wat betreft het fijn stof blijkt uit onderzoeken dat het op bouwplaatsen voornamelijk gaat om de grovere fractie ($PM_{2,5-10}$) van het fijnstof. Deze wat grotere deeltjes bereiken de longen doorgaans niet. Ze blijven hangen in de bovenste luchtwegen. Mensen met luchtwegklachten (zoals astma) kunnen wel last hebben van deze fractie van fijnstof. Deze fractie kan luchtwegen irriteren en daardoor luchtwegklachten verergeren.

Door te sproeien tijdens periodes van droogte kan geur- en stofhinder tot een minimum worden beperkt. Zo kan onder andere gebruik worden gemaakt van nevelkanon(nen). Deze machine produceert door middel van vele nozzles een fijn mistgordijn die binden met stof- en geurdeeltjes in de lucht. Deze gebonden deeltjes slaan vervolgens neer op de grond. De lucht wordt hierdoor als het ware 'gewassen'.

Geluidhinder

Hoewel tijdelijk van aard, geldt bouwlawaai als één van de meest invloedrijke hinderaspecten. Om de hinder van bouw- en slooplawaai zoveel mogelijk te voorkomen dienen de handvatten uit het Bouwbesluit 2012 en de circulaire Bouwlawaai 2010 gebruikt te worden. Door tijdens de bouwfase gebruik te maken van de best beschikbare stille technieken wordt geluidhinder zoveel mogelijk beperkt.

Lawaai kan leiden tot gezondheidsklachten bij mensen. Kortdurende heftige en langdurende gematigde lawaaiomstandigheden kunnen allebei nadelig zijn voor vogels, maar hebben andere effecten. Vooral onverwachte en plotselinge geluiden kunnen stress veroorzaken, met fysiologisch meetbare veranderingen zoals een verhoogde hartslag of een toename in stresshormoonniveaus in het bloed. Ook verstoring en verjaging zijn meer waarschijnlijke gevolgen van kortdurende extreme blootstellingen. De ernst hiervan hangt af van het moment in het seizoen of het belang van een lokale voedselbron.

Maskering van signalen is meer waarschijnlijk bij langdurig, gematigd lawaai en kan de functie van vogelgeluiden ondermijnen bij het verdedigen van een territorium, het aantrekken van vrouwtjes, of het waarschuwen voor gevaar. De hierboven genoemde gevolgen van lawaai betreffen vaak onmiddellijke effecten en het is meestal onduidelijk of en hoe ze doorwerken op de middellange en lange termijn. Aangezien de bouw- en sloopwerkzaamheden een beperkte duur hebben en niet plaatsvinden in de avond- en nachtperiode zullen deze werkzaamheden niet leiden tot slaapgestoorden en zullen de gezondheidsrisico's voor de mens te overzien zijn. Dit geldt naar verwachting eveneens voor de dieren binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie.

Lichthinder

Indien gebruik wordt gemaakt van bouwlampen tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden kan lichthinder ontstaan. Met name geldt dit voor de naastgelegen ecologische verbindingzones waar lichtgevoelige soorten zoals vleermuizen gebruik van maken. De bouw- en sloopwerkzaamheden zullen plaatsvinden zonder gebruik van kunstlicht. Indien het toch noodzakelijk is om werkzaamheden uit te voeren met kunstlicht zal dit licht zodanig worden afgeschermd (met lichtkappen) en afgesteld zodat uitstraling buiten het bouwterrein, naar onder andere de ecologische verbindingzones en woonbebouwing wordt voorkomen.

Bodemhinder

Door in de bouw geen uitlogbare materialen te gebruiken op plaatsen die in contact kunnen komen met hemelwater en eventuele aanwezige vloeistoftanks, die bodembedreigende stoffen bevatten, te plaatsen in of boven een lekbak wordt verontreiniging van de bodem en grondwater voorkomen.

Conclusie

Tijdens de bouw- en sloopfase zal hinder ontstaan. Dit betreft, op stikstofdepositie na, over het algemeen hinder die ervaren wordt in de directe nabijheid van de projectlocatie. Er wordt naar gestreefd hinder zoveel mogelijk te beperken. De hinder is daarnaast slechts tijdelijk van aard (gedurende het sloop- en bouwproces).

Gebruiksfase

Ook in de gebruiksfase van het project kan hinder ontstaan lucht-, stof-, geur-, geluid- licht- en bodemhinder ontstaan.

Luchthinder

Door de gebouwen gasloos uit te voeren wordt stikstofdepositie door gebouwverwarming voorkomen. Daarnaast wordt voorzien in de parkeerplaatsen op eigen terrein door realisatie van een tweetal half verdiepte parakeergarages. Deze parakeergarages worden in de nieuwe situatie mechanisch geventileerd. Omdat de parakeergarage over meer dan 20 parkeerplaatsen beschikt, zijn de standardeisen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer van kracht om emissies van verkeer uit de parakeergarage doelmatig te verspreiden.

Stofhinder en geurhinder

In de gebruiksfase zal mogelijke stof- en geurhinder met name afkomstig zijn van de bedrijvigheid. Dergelijke lichte bedrijvigheid die hier wordt toegestaan betreft bedrijvigheid die volledig onder het Activiteitenbesluit valt. De voorschriften uit dit besluit en de bijbehorende regeling zorgen ervoor dat hinder naar de omgeving tot een minimum wordt beperkt. Zo dienen bedrijven die voedsel bereiden, zoals restaurants, ten behoeve van het voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, het tot een aanvaardbaar niveau beperken van geurhinder, afgezogen dampen en gassen van het bereiden van voedingsmiddelen die naar de buitenlucht worden geëmitteerd:

- a. ten minste twee meter boven de hoogste daklijn van de binnen 25 meter van de uitmonding gelegen bebouwing af te voeren; of
- b. te geleiden door een doelmatige ontgeuringsinstallatie (bijvoorbeeld doelmatig verwisselbaar of reinigbaar vetvangend filter).

Met andere woorden de milieuwetgeving zal ervoor zorgen dat de milieuhinder van de bedrijvigheid binnen de onderhavige ontwikkeling tot een minimum wordt bewerkt en dus met name lokale hinder betreft.

Geluidhinder

De geluidhinder in de gebruiksfase zal met name afkomstig zijn van voertuigen (motor en banden) van de bewoners en bedrijven (horeca en sport). De bevoorradings van de bedrijven met vrachtauto's zal het meeste geluid genereren. Geluid kan ver reiken maar zal in een dergelijke stedelijke omgeving, met vele obstakels (gebouwen) en andere geluidsbronnen, over het algemeen als lokaal worden ervaren.

Lichthinder

De verlichting in de openbare ruimte en aan de gebouwen dienen zo uitgevoerd te worden dat lichthinder naar de naastgelegen ecologische verbindingzones en woonbebouwing wordt voorkomen. De verlichting dient hierbij te worden afgeschermd (bijvoorbeeld met lichtkappen) en afgesteld zodat uitstraling naar omgeving wordt voorkomen.

Bodemhinder

Door in de gebouwen geen uitloegbare materialen te gebruiken op plaatsen die in contact kunnen komen met hemelwater wordt verontreiniging van de bodem en grondwater voorkomen. De bedrijvigheid wordt door de voorschriften uit het Activiteitenbesluit verplicht om de eventuele aanwezige bodembedreigende activiteiten zo uit te voeren dat een verwaarloosbaar bodemrisico ontstaat. Zo dient het vethoudende afvalwater (o.a. restaurants) voorafgaand aan de vermenging met ander niet-vethoudend afvalwater geleid te worden door een vetafscheider en slibvangput. Bodemrisico is hiermee verwaarloosbaar en eventuele hinder beperkt zich tot de directe omgeving van de activiteit.

Conclusie

Tijdens de gebruiksfase ontstaat eveneens hinder. Dit betreft, op stikstofdepositie na, over het algemeen hinder die ervaren wordt in de nabijheid van de projectlocatie.

2.3.5 Risico van ongevallen

Onderhavig project vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het project brengt geen wezenlijke risico's met zich mee. Daarnaast vormt het bouwveiligheidsplan een onderdeel van de omgevingsvergunningaanvraag 'bouwen'. Hierdoor wordt de kans op ongelukken tot een minimum beperkt. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van materieel dat regelmatig

onderhouden en gekeurd wordt waardoor de kans op ongevallen, overmatig brandstofverbruik of vermeerderede uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zoveel mogelijk wordt voorkomen.

3 Plaats project

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het projectgebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied bevindt zich op een unieke plek tussen Den Haag en Scheveningen (stad en strand) alsmede haaks daarop in een bijzondere groene zone tussen De Scheveningse Bosjes, Sint Hubertuspark en aansluitend de Oostduinen. Hiermee ligt het plangebied tevens in de Internationale Zone. Direct rondom de locatie liggen de rond het Sint Hubertuspark gebouwde villa's en aan de overzijde van de Plesmanweg/Badhuisweg de buurt Duttendel. De wijk Duttendel is ontstaan als villawijk in het bos-/duingebied tussen Den Haag en Scheveningen. In de loop van de tijd is de wijk verdicht en zijn er niet alleen andere type gebouwen bijgekomen maar is ook de architectuur uiteenloper geworden. De verschillende tijdlagen hebben een andere uitstraling en vooral ook een andere massa. Daarmee is de diversiteit aan woonvormen aanzienlijk toegenomen. De (winkel)voorzieningen en functiemenging in de wijk zijn voor Haagse begrippen beperkt.

De bestaande bebouwing bestaat in de huidige situatie uit twee delen, te weten het Rijksmonument en het aangebouwde deel, bekend als de 'saxofoon'. Ondanks het groen aan de randen en rondom de locatie heeft het plangebied vanaf de realisatie van het KLM-kantoor en later realisatie van de uitbreiding voor het Ministerie vooral een steenachtig karakter.

figuur 9. Voorzijde monument.

figuur 10. Achterzijde saxofoon.

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse uitgevoerd naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden. Het resultaat van de analyse wordt onderstaand beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In onderstaande tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de EU-Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor voorgenomen ontwikkeling
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van de projectlocatie zijn geen aangewezen Wetlands aanwezig.
Kustgebieden		De projectlocatie is niet gelegen in een kustgebied.
Berggebieden en bosgebieden	(o.a.) Wet natuurbescherming	De projectlocatie is niet gelegen in een berg- of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: <ul style="list-style-type: none"> Nationale Landschappen Nationale parken 	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte. De Nationale Parken zijn onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN)	De projectlocatie is niet in een Nationaal Landschap of Nationaal Park gelegen.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	De projectlocatie is op ca. 1,0 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied "Meijndel & Berkheide" gelegen. Daarnaast is op ca. 2,7 kilometer afstand het Natura 2000-gebied "Westduinpark & Wapendal" gelegen. Onder deze tabel wordt hierop nader ingegaan.
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieuriichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit en kaderrichtlijn Water)	De projectlocatie is niet gelegen in een gebied waar o.b.v. communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid		De stad Den Haag kent over het algemeen een hoge bevolkingsdichtheid (conform cijfers CBS). Onder deze tabel wordt hier nader op ingegaan.
Landschappen van: <ul style="list-style-type: none"> Historisch belang Cultureel belang <ul style="list-style-type: none"> Beschermd stads- en dorpsgezicht Archeologisch belang 	<ul style="list-style-type: none"> Verdrag van Valletta Erfgoedwet 	De projectlocatie is niet gelegen in een gebied met een historisch belang. Daarentegen is het wel gelegen in een gebied met cultureel (dubbelbestemming: beschermd stadsgezicht) en archeologisch belang (dubbelbestemming: archeologisch waardevol). Onder deze tabel wordt hier nader op ingegaan.

Natura 2000-gebied

Zoals in de tabel reeds is benoemd, is de projectlocatie in de nabijheid van een tweetal Natura 2000-gebieden gelegen. De Natura 2000-gebieden maken onderdeel uit van het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

De voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk een effect hebben op de in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden. Om die reden wordt in het volgende hoofdstuk (paragraaf 4.6) nader op het aspect ecologie (gebiedsbescherming) ingegaan.

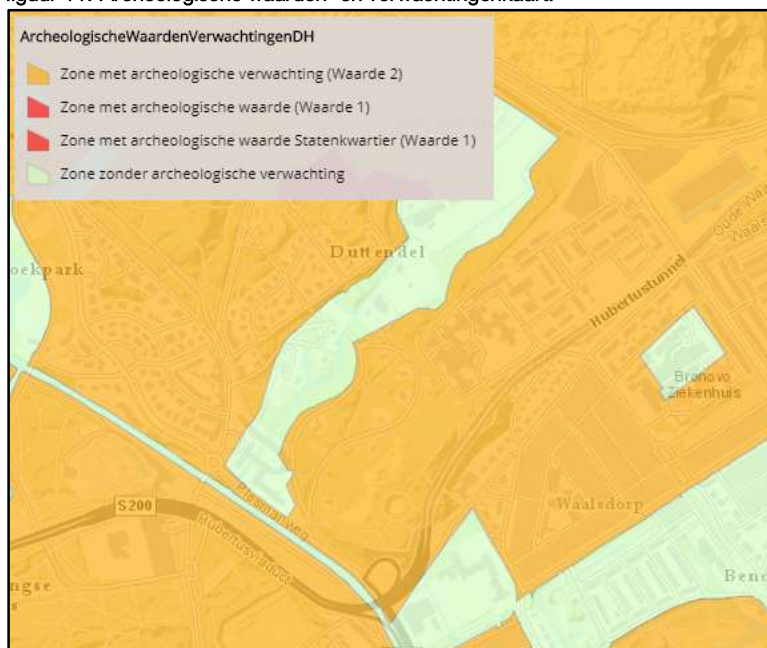
Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid

Over het algemeen geldt dat hoe meer personen zich in een gebied bevinden, hoe meer personen hinder kunnen ondervinden van eventuele nadelige milieugevolgen. Om die reden wordt in het volgende hoofdstuk nader ingegaan op de eventueel nadelige milieugevolgen die de voorgenomen ontwikkeling met zich mee kan brengen.

Landschappen van cultureel en archeologisch belang

Het plangebied is gelegen in een gebied dat op basis van het vigerend bestemmingsplan de dubbelbestemming 'archeologisch waardevol gebied' kent. Op grond van de Archeologische waarden- en verwachtingenkaart (AWK), blijkt dat de projectlocatie gelegen is binnen de zone met archeologische verwachting (Waarde 2) en binnen de zone zonder archeologische verwachtingen. De ontwikkeling kan mogelijk effect hebben de eventueel aanwezige archeologische verwachtingen. Om deze reden wordt in het volgende hoofdstuk (paragraaf 4.2) nader op dit aspect in gegaan.

figuur 11. Archeologische waarden- en verwachtingenkaart.

Het plangebied is gelegen binnen beschermd stads- en dorpsgezicht en heeft derhalve cultuurhistorische waarde. Om deze reden wordt dit aspect in paragraaf 4.2 nader beschouwd.

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebieden die specifiek zijn genoemd in Bijlage III van de EU-Richtlijn, wordt eveneens getoetst of de projectlocatie gelegen is in gevoelige gebieden op grond van overige nationale of provinciale wet- en regelgeving.

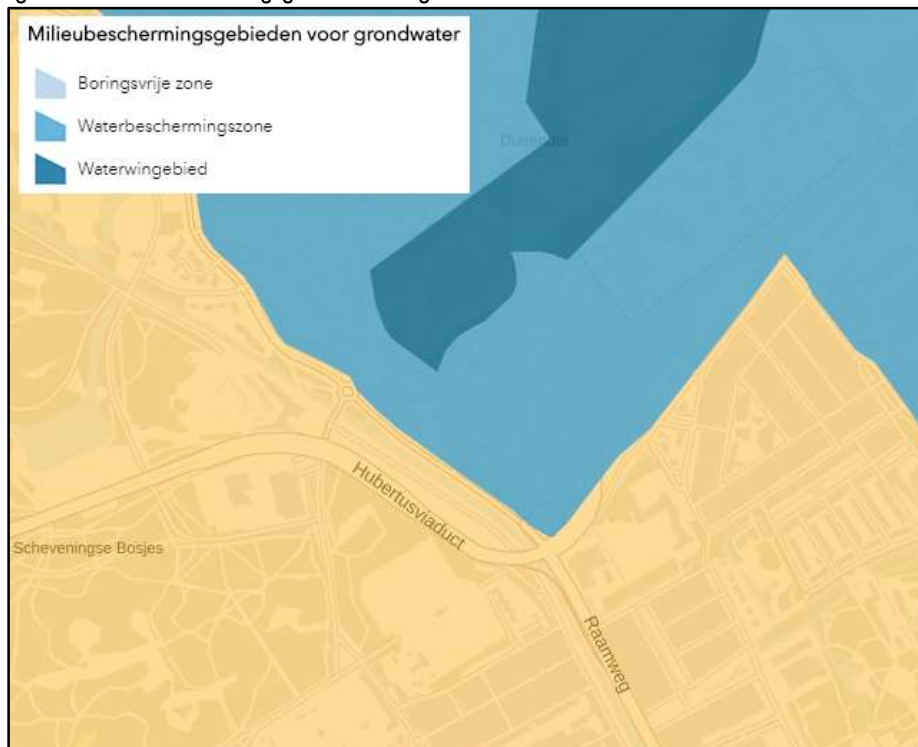
Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor voorgenomen ontwikkeling
Natuurnetwerk Nederland	Provinciale verordening	De projectlocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).
Weidevogelleefgebied	Provinciale verordening	De projectlocatie is niet gelegen in een weidevogelleefgebied.
Stiltegebied	Provinciale verordening Wet milieubeheer	De projectlocatie is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	De projectlocatie is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	De projectlocatie is wel gelegen in het grondwaterbeschermingsgebied. Onder deze tabel wordt hier nader op ingegaan.
Beschermingszone waterkering	Legger en Keur hoogheemraadschap van Delfland	De projectlocatie is niet in of in een beschermingszone van een waterkering gelegen.
Gebied geschikt voor beschermden soorten	Wet natuurbescherming	De projectlocatie is geschikt gebleken voor beschermden soorten (vleermuizen). Onder deze tabel wordt hier nader op ingegaan.

Grondwaterbeschermingsgebied

In waterwingebieden mogen alleen activiteiten plaatsvinden voor de drinkwaterproductie. Binnen grondwaterbeschermingsgebieden kunnen ook andere activiteiten plaatsvinden. Het is eraan gelegen om in grondwaterbeschermingsgebieden zo min mogelijk vervuiling te laten plaats vinden. Zowel het monument als de nieuwbouw wordt aardgasvrij ontwikkeld. Dit wordt mogelijk gemaakt door de aanleg van een WKO-installatie. De bron voor de WKO wordt ter hoogte van de Koninginnegracht 1 te Den Haag geslagen. De locatie van de bron van de WKO is daarmee buiten het grondwaterbeschermingsgebied gelegen. Voor het slaan en afwerken van de bron is reeds een vergunning verleend door gemeente Den Haag (kenmerk: BWT-00970IBA19). Ook voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van de aanleg van de WKO-installatie is reeds een watervergunning verleend (kenmerk: ODH-2020-00037134).

Enkel de leidingen van de WKO-installatie naar het plangebied zijn gedeeltelijk gelegen in het grondwaterbeschermingsgebied. Hiervoor is op basis van de Provinciale Milieuverordening (PMV) een melding dan wel ontheffing nodig. Hierover is reeds het overleg met de ODH opgestart. Er is vooralsnog geen aanleiding om te twijfelen aan respectievelijk de acceptatie van de melding dan wel de verlening van de ontheffing. Naast de leidingen ten behoeve van de WKO-installatie worden ten behoeve van het monument een aantal stalen buispalen geslagen. Deze reiken dieper dan 2,5 meter onder het maaiveld en zijn gelegen binnen het grondwaterbeschermingsgebied. Op basis van de PMV is hiervoor een ontheffing noodzakelijk. Deze is aangevraagd en verleend (kenmerk: 01003075-00018548 d.d. 4 oktober 2021). Aangetoond is daarnaast dat de stalen buispalen de waterremmende laag van het grondwaterbeschermingsgebied niet aantasten en daarmee geen gevaar vormen voor het drinkwater. Eenzelfde ontheffing is noodzakelijk voor de parkeergarage en de fundering van de voorgenomen nieuwbouw. Ook hiervoor geldt dat aangetoond zal worden dat deze geen gevaar vormen voor het drinkwater (het te beschermen belang van het grondwaterbeschermingsgebied). Op voorhand kan derhalve worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen negatief effect zal hebben op het grondwaterbeschermingsgebied.

figuur 12. Milieubeschermingsgebieden voor grondwater.

Beschermde soorten

Op de projectlocatie zijn meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Behalve vleermuizen zijn andere soorten binnen het plangebied uitgesloten. Om die reden wordt in het volgende hoofdstuk nader op het aspect ecologie (soortenbescherming) ingegaan.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de voorgenomen activiteit, waarbij het gaat om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken (kenmerken van het project en plaats van het project). Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het project en de plaats van het project zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningbouw.

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling zoals wordt besproken in de navolgende paragrafen is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie en expert-judgement. Dit is aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het (concept)bestemmingsplan.

4.2 Te beoordelen aspecten

Uit hoofdstuk 2 blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de nieuwbouw van drie gebouwen met daarin maximaal 160 appartementen. Het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan maakt de voorziene nieuwbouw mogelijk en legt de reeds onherroepelijke omgevingsvergunning voor de transformatie van het monument zoveel als mogelijk conserverend vast. De afwijking ten opzichte van deze omgevingsvergunning voor het monument is dat in plaats van 479 m² kantoor in totaal 5.665 m² in het monument wordt toegestaan alsmede het toestaan van horeca in de categorie 'middelzwaar' in plaats van 'licht'. Opgemerkt wordt dat de kantoor vierkante meters reeds zijn toegestaan op basis van het geldende bestemmingsplan. De nieuwbouw en de afwijking van de omgevingsvergunning tezamen vormen het stedelijk ontwikkelingsproject in de zin van het Besluit m.e.r.. In het kader van cumulatie met andere projecten is rekening gehouden met de uitbreiding van Madurodam en het monument.

Uit hoofdstuk 3 blijkt dat de projectlocatie is gelegen in een hoogstedelijke omgeving. Het projectgebied kent daarnaast een beperkt aantal kwetsbaarheden. Het is namelijk in de nabijheid gelegen van een tweetal Natura 2000-gebieden en de locatie kan mogelijk invloed hebben op eventueel voorkomende beschermde soorten in het projectgebied. Daarnaast is de locatie gelegen in een gebied dat bestemd is met een cultureel en archeologisch belang. Tevens is de projectlocatie gelegen binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken is een onderscheid gemaakt in nader te beoordelen aspecten en aspecten waarvan op voorhand wordt verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten nader behandeld:

- Verkeer (paragraaf 4.3)
Het plan heeft een verkeersaantrekkende werking. Bij een mogelijke toename aan verkeer kan eventueel sprake zijn van negatieve (milieu-)effecten op het gebied van doorstroming en verkeersveiligheid.

- Geluid(hinder) (paragraaf 4.4)
Door de verkeersaantrekkende werking van het plan, kan een toename van geluidshinder (door verkeer) op de omgeving bij voorbaat niet worden uitgesloten.
- Luchtkwaliteit (paragraaf 4.5)
Een verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van de toename van verkeer is op voorhand niet uitgesloten.
- Ecologie (paragraaf 4.6)
Het project kan mogelijk leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde natuurgebieden en op beschermde flora en fauna-soorten.
- Gezondheid (paragraaf 4.7)
Gezondheid wordt bepaald door verschillende factoren. Te denken valt aan geluid, luchtkwaliteit, groen, bewegen en sociale aspecten. Zoals uit hetgeen hiervoor is beschreven reeds blijkt, zijn negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van de aspecten geluid en luchtkwaliteit niet op voorhand uit te sluiten. Om die reden wordt het aspect gezondheid nader beoordeeld.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten te verwachten zijn

Van de overige (milieu)aspecten wordt op basis van de beoordeling die heeft plaatsgevonden in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Volledigheidshalve worden deze aspecten hieronder kort aangehaald:

- Externe veiligheid
De functies in onderhavig project leiden niet tot externe veiligheidseffecten. De voorgenomen ontwikkeling is immers zelf geen risicovolle activiteit. Daarnaast is het op voldoende afstand van mogelijke risicobronnen in de omgeving gelegen, daar het projectgebied niet binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting, buisleiding voor het transport van gevaarlijke stoffen of andere stationaire risicobronnen gelegen. Wel is het plangebied gelegen binnen het invloedsgebied van de S200 waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In het kader van de ligging nabij de ontheffingsroute voor de bevoorrading van het LPG-tankstation aan de Van Stolkweg, is in de omgevingsvergunningprocedure voor de functiewijziging van het Rijksmonument reeds een groepsrisicoberekening uitgevoerd. Uit de risicoberekening bleek dat in de beschouwde situatie sprake was van een zeer laag groepsrisico (0,00009 x OW) en dat het gewijzigde gebruik van het rijksmonument geen gevolgen had voor de hoogte van het groepsrisico. Dit geldt eveneens voor onderhavige ontwikkeling, afgaande op het zeer lage groepsrisico en het beperkt toevoegen van personen in het plangebied. Op voorhand kan geconcludeerd worden dat geen sprake is van (negatieve) externe veiligheidseffecten. Inmiddels is voorgaande conclusie bevestigd door het onderzoek van Antea Group dat in het kader van het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan een nieuw onderzoek heeft uitgevoerd (Antea Group, 18 mei 2021, memonummer: 20210518-470215, projectnummer: 0470215.100).
- Bodem
De voorgenomen ontwikkeling bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem. Ten behoeve van de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling is door Tauw een bodemonderzoek uitgevoerd op de projectlocatie. Dit onderzoek bestaat uit een verkennend en nader milieukundig bodemonderzoek. Daarnaast heeft in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf asbestonderzoek plaatsgevonden. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de bovengrond (0 tot circa 2 m-mv) zintuiglijk is verontreinigd met diverse bodemvreemde materialen. Ter relateren aan deze materialen worden plaatselijk interventiewaarde overschrijdingen aan zware metalen (koper, lood, nikkel en zink) en PAK gemeten. Binnen de locatie zijn drie verontreinigingskernen te onderscheiden welke worden bestempeld als één geval van ernstige bodemverontreiniging. Buiten deze drie kernen kan incidenteel een interventiewaarde-overschrijding aan zware

metalen en PAK worden gemeten. Echter gezien de beperkte omvang en het incidenteel voorkomen worden deze niet tot het geval gerekend. Op basis van de uitgevoerde risicobeoordeling is er geen sprake van onaanvaardbare humane risico's. Voor de ernstige bodemverontreiniging is een saneringsplan opgesteld en een beschikking afgegeven. Voor wat betreft de voorziene niet-woonfuncties op de locaties geldt het volgende. De te vestigen bedrijven dienen te voldoen aan het Activiteitenbesluit milieubeheer. Indien bedrijven bodembedreigende activiteiten uitvoeren zullen deze op basis van een melding Activiteitenbesluit een nulsituatie bodemonderzoek dienen uit te voeren om de actuele milieuhygiënische bodemkwaliteit ter plaatse van deze activiteiten in kaart te brengen. Bij beëindiging van de bodembedreigende activiteiten zal een eindsituatie bodemonderzoek dienen te worden uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre deze activiteiten tot bodemverontreiniging hebben geleid. Indien bodemverontreiniging heeft plaatsgevonden dient dit door het desbetreffende bedrijf te worden gesaneerd.

- Wind

Uit onderzoek blijkt dat rondom de geplande bebouwing op de meeste plaatsen een voor de activiteitenklasse slenteren goed windklimaat verwacht mag worden (Peutz, 12 mei 2021, rapportnummer: H 6514-3-RA-003). Lokaal is er tussen het monument en één van de nieuwbouwdelen sprake van een matig windklimaat voor slenteren. Voor de activiteitenklasse doorlopen is het te verwachten windklimaat in het gehele gebied goed. Op de terraslocatie bij het monument wordt een voor langdurig zitten goed tot matig windklimaat verwacht. Tot slot blijkt dat op basis van de berekeningen er in het gebied rond de geplande nieuwbouw geen overschrijding van het gevaarcriterium te verwachten is. Derhalve kan geconcludeerd worden dat geen sprake is van negatieve effecten voor wat betreft wind.

- Archeologie en cultuurhistorie

Een aantal delen binnen het plangebied kennen archeologische waarden. Op 23 mei 2018 heeft de Afdeling Archeologie & Natuur- en Milieu Educatie van gemeente Den Haag een advies uitgebracht. Uit dit advies bleek dat de voorziene bodemingrepen op drie plaatsen binnen het plangebied zijn gelegen in een archeologisch verwachtingsgebied. Voor deze drie plaatsen is sprake van afzanding en/of eerdere verstoringen door verschillende ingrepen en bouwactiviteiten in het verleden. Wat op de verschillende locaties overblijft aan mogelijk onverstoorde terrein is dermate klein dat archeologisch onderzoek hier naar verwachting geen kenniswinst zal opleveren. Derhalve is archeologisch onderzoek niet noodzakelijk en worden er vanuit archeologische monumentenzorg geen voorwaarden aan een aanvraag voor een omgevingsvergunning gesteld. Op basis van dit advies kan geconcludeerd worden dat geen sprake is van negatieve effecten op archeologische waarden. Dit kan tevens geconcludeerd worden voor het aspect cultuurhistorie. De transformatie van het rijksmonument binnen het plangebied is reeds vergund. Het later aangebouwde deel (de 'saxofoon') zal worden gesloopt ten behoeve van de realisatie van een drietal woongebouwen. Bij het ontwerp van het drietal woongebouwen is rekening gehouden met de karakteristieke waarde van het monument, in combinatie met de eisen die gelden op grond van het beschermd stads- en dorpsgebied waartoe de projectlocatie behoort. Derhalve kan geconcludeerd worden dat evenmin sprake is van een negatief effect voor wat betreft cultuurhistorie.

- Water

De nieuwe functies in het plangebied zijn niet van dien aard dat deze mogelijk gevolgen hebben op de waterhuishouding. Ook is geen negatieve invloed op de veiligheid van waterkeringen in de omgeving te verwachten, daar het plangebied niet in of in een beschermingszone van een in de nabijheid gelegen waterkering is gelegen. Daar komt nog bij dat het plangebied in de huidige situatie vrijwel volledig verhard is. De beoogde ontwikkeling voorziet echter in een groene inrichting van het plangebied, waarbij minder verharding wordt toegepast dan in de huidige situatie. Tevens wordt voor de voorgenomen bouwkundige ingrepen, zoals de aanleg

van twee half verdiepte parkeergarages en de fundering van de nieuwe woongebouwen rekening gehouden met het grondwaterbeschermingsgebied. In paragraaf 3.3.3. van deze rapportage is hier reeds uitgebreid op ingegaan.

- **Duurzaamheid, klimaat en energie**
Zoals in de paragrafen 2.3.2 en 2.3.3 reeds is beschreven worden diverse duurzaamheidsmaatregelen getroffen bij de voorgenomen ontwikkeling (circulair slopen, circulair bouwen, WKO-installatie voor het gebruik van de woon en niet-woonfuncties). In aanvulling daarop wordt nog het volgende opgemerkt. In het plangebied zal op het dak en gedeeltelijk de wanden van de nieuwe parkeergarage waterberging gerealiseerd worden. Hierbij wordt het water van het hoger gelegen dak van het woongebouw gebufferd in een infiltratiekrattenberging, die langs de wand van de garage is gesitueerd. De kratten wateren af op een infiltratie riool rondom het gebouw. Dit riool komt uiteindelijk via een debietregelput ((Rigolimit -V) uit op het oppervlaktewater van de Sprang. Deze debietregelaar is zo ingesteld dat de buffercapaciteit binnen 48 uur weer beschikbaar is. De debietregelaar is middels een put te inspecteren en te onderhouden, naast de krattenberging wordt een inspectieschacht geplaatst die toegang geeft tot de tunnels in de kratten. Middels deze tunnels is de berging te inspecteren en indien noodzakelijk te reinigen. De tunnel in de kratten zijn geschikt voor alle gangbare camera's, de zijwanden van de tunnels zijn zeer open van structuur en zorgen ervoor dat zowel de complete krat als de binnenzijde van het geotextiel met de juiste reinigungsapparatuur schoon te maken is. Het beheer en onderhoud van de gehele afwaterings- en bufferingssysteem wordt privaatrechtelijk geborgd met de toekomstige eigenaar van het complex. Het water dat op het dak van de garage valt wordt gebufferd in kratten die onder de leeflaag van de daktuin op het dak van de garage liggen. Deze retentiekragen hebben een variabele hoogte afhankelijk van de gewenste buffercapaciteit. De kratten wateren ook d.m.v. stadsuitlopen af op hetzelfde infiltratie riool rondom het gebouw. In de stadsuitlopen wordt een drossel geplaatst van Optigroen die er voor zorgt dat de buffercapaciteit na 48 uur weer beschikbaar is. De drossels zijn middels putten te inspecteren en te onderhouden. Ook het beheer en onderhoud van dit deel van het afwaterings- en bufferingssysteem wordt privaatrechtelijk geborgd met de toekomstige eigenaar van het complex. Met de voorgestelde maatregelen (het realiseren van waterbuffers) en de groene inrichting van het plangebied (denk aan het groene parkeerdek) wordt ook bijgedragen aan het tegengaan van hittestress en de kans op wateroverlast. Gezien de verwachte klimaatverandering waardoor steeds vaker langdurige hevige regen optreedt en hitte vaker voorkomt is het raadzaam om verharding zo mogelijk te beperken, regenwater vast te houden waar het valt en vertraagd af te voeren. Hierdoor worden hoge waterstanden verkleind en daarmee de kans op wateroverlast. Op hitte heeft het aanleggen van groen (en daarmee verharding verminderen) een verminderend effect: het versterkt verdamping wat een verkoelend effect heeft. Het hiervoor genoemde in ogenschouw genomen kan op voorhand geconcludeerd worden dat geen sprake is van belangrijke nadelige milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling op het klimaat.
- **Bezinning**
Het is niet bekend in hoeverre verminderde bezinning kan leiden tot gezondheidsklachten of andere belangrijke nadelige milieugevolgen. Desondanks is conform het Haagse bezonningsbeleid (RIS170509_11-FEB-2010, kenmerk: DSO/2009.2144-RIS 170509) door Prevent adviesgroep onderzocht of wordt voldaan aan de 'Haagse bezonningsnorm' (Prevent adviesgroep, 25 mei 2021, projectnummer: 2019.0357, versie V.03.1). Uit dit onderzoek blijkt dat de invloed van de voorgenomen ontwikkeling op de omgeving beperkt is. De Haagse bezonningsnorm gaat er vanuit dat de ondergrens op ten minste twee mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari tot 21 oktober, uitgaande van een zonhoogte van meer dan tien graden. De omliggende woningen hebben zeer beperkte

schaduwwerking van het nieuwe plan. Ten opzichte van de huidige bebouwing is de verslechtering marginaal en valt deze verslechtering ruim binnen de Haagse norm. Voor alle woningen in de omgeving blijven tenminste 6 zonuren over (tegenover een minimum van 2 zonuren conform de Haagse norm).

4.3 Verkeer

4.3.1 Huidige situatie

Op basis van het vigerende bestemmingsplan heeft de projectlocatie de bestemming 'Kantoor'. Het huidige pand op de projectlocatie is recentelijk ook nog in gebruik geweest als kantoor. Uitgaande van een maximale planologische invulling van het plangebied, bedraagt de huidige verkeersgeneratie 1.806 motorvoertuigen per werkdagemaal (Goudappel Coffeng, 6 juli 2021, kenmerk: 008927.20210625.R1.02).

4.3.2 Effecten ontwikkeling

Door Goudappel Coffeng is een parkeer- en verkeersstudie uitgevoerd (Goudappel Coffeng, 6 juli 2021, kenmerk: 008927.20210625.R1.02). In deze studie is onder andere de verkeersgeneratie van de voorgenomen ontwikkeling berekend met behulp van de CROW-publicatie 381. De stedelijkheidsgraad van Den Haag is 'zeer sterk stedelijk' en de Plesmanweg 1-6 is gelegen in de rest bebouwde kom. De ontwikkeling betreft ver-/nieuwbouw. Dit heeft tot gevolg dat de verkeersgeneratie van de kantoorfunctie van het monument en saxofoon (vorig gebruik) afgetrokken mag worden van de verkeersgeneratie van het plan. De toename wordt vervolgens toegevoegd aan de verkeersintensiteiten van omliggende wegen uit het verkeersmodel van de gemeente Den Haag.

De werkdag is voor deze ontwikkeling maatgevend, daar het op werkdagen drukker is dan op het gemiddelde van alle weekdays. De weekdays zijn derhalve maatgevend over de kwaliteiten

In de huidige situatie bedraagt de verkeersgeneratie in totaal 1.806 motorvoertuigbewegingen per werkdagemaal (uitgaande van een maximale planologische invulling). Voor het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan, waarvan zowel de nieuwbouw als de nieuwe functies in het monument onderdeel uitmaken bedraagt de verkeersgeneratie 2.235 motorvoertuigen per werkdagemaal. Na aftrek van de verkeersgeneratie van de bestaande situatie, bedraagt het planeffect 429 motorvoertuigen per werkdagemaal.

figuur 13. Huidige en toekomstige verkeersgeneratie (bron: Goudappel Coffeng)

	etmaal
monument (bestaand kantoor)	-1.806
logies	132
sportschool	85
kantoor (met baliefunctie)	86
horeca (café/restaurant)	91
monument (woningen)	836
nieuwbouw	1.005
totaal	429

Om te bepalen of het planeffect invloed heeft op de verkeersveiligheid van de omliggende wegen, zijn de werkdagintensiteiten omgerekend naar ochtend- en avondspitsintensiteiten. Het aankomst- en vertrekpatroon in de spitsperioden zal in de planperiode gespiegeld zijn ten opzichte van de bestaande situatie. Uit de berekening voor werkdag etmaal, ochtend- en avondspitsintensiteiten blijkt dat de verkeersdruk in het weekend zal toenemen als gevolg van het woningbouwprogramma (en het verdwijnen van het bestaande planologisch toegestane kantoorprogramma). In het weekend ligt de verkeersdruk op de omliggende wegen echter lager dan op de werkdagen. Er is derhalve geen effect op de verkeersveiligheid van de omliggende wegen te verwachten in het weekend.

Resumerend kan geconcludeerd worden dat de wijzigingen in de verkeersdruk geen invloed hebben op het verkeersveiligheidsbeeld van de omliggende wegen. De impact van onderhavige ontwikkeling (in relatie gezien tot de verkeerseffecten van de nieuwe functies in het monument) op de kwaliteit van de verkeersafwikkeling op het omliggende wegennet is nihil.

4.4 Geluid

4.4.1 Huidige situatie

Op basis van het vigerende bestemmingsplan heeft de projectlocatie de bestemming 'Kantoor'. Het huidige pand in het plangebied is recentelijk ook nog in gebruik geweest als kantoor. Uitgaande van een maximale planologische invulling van het projectgebied, blijft eventuele geluidsemisatie beperkt tot het geluid dat de verkeersaantrekkende werking van het kantoor met zich meebrengt.

4.4.2 Effect ontwikkeling

Bestaande woningen

Uit paragraaf 4.3 blijkt dat de verkeersgeneratie als gevolg van onderhavige ontwikkeling i.c.m. de nieuwe vergunde functies in het monument met 429 motorvoertuigen per werkdag etmaal toeneemt. Deze toename is beperkt en zal naar verwachting niet leiden tot een geluidstoename met een negatief significant effect voor de bestaande woningen rondom het plangebied.

Nieuwbouwwoningen

De nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd in een gebied met een hoge geluidsbelasting. De projectlocatie is gelegen binnen de invloedssfeer van de Plesmanweg, Badhuisweg, Nieuwe Parklaan, Dr. Aletta Jacobsweg, Hubertus Viaduct en het tramverkeer op de Koninginnegracht. Uit akoestisch onderzoek van DGMR blijkt dat de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe gebouwen nergens de maximale ontheffingswaarde overschrijdt (DGMR, 8 november 2021, kenmerk: B2020.0324.14.R002). In totaal wordt bij 26 appartementen de voorkeursgrenswaarde overschreden. Het betreffen 26 appartementen binnen gebouw F welke het meest westelijk is gesitueerd. *NB: twee woningen waarbij de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden als gevolg van de Plesmanweg, ondervinden dit ook als gevolg van het Hubertusviaduct.*

figuur 14. Aantal woningen waarbij de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden (bron: akoestisch onderzoek DGMR).

Wegnaam	Gebouw-F	Gebouw-G	Gebouw-H
Badhuisweg	0	0	0
Dr. Aletta Jacobsweg	0	0	0
Koninginnegracht (Tram)	0	0	0
Nieuwe Parklaan	0	0	0
Plesmanweg	26	0	0
Hubertusviaduct	2	0	0
Totaal	28	0	0

De maximale ontheffingswaarde wordt nergens overschreden. Voor de 26 hierboven weergegeven appartementen dient een hogere waarden te worden aangevraagd ten gevolge van de verschillende wegen. Voor het verkrijgen van hogere waarden dient voldaan te worden aan het hogere waarden beleid van gemeente Den Haag en de eisen uit het Bouwbesluit, welke bepaalt dat de gevel voldoende geluidwerend moet zijn om een comfortabel binnen niveau van 33 dB te waarborgen. Aan deze eisen wordt voldaan en derhalve is het gerechtvaardigd dat ter plaatse van de nieuwe woningen mogelijk geluidgehinderden en slaapgestoorden aanwezig zijn.

Bedrijvigheid in het monument

In het monument vestigen zich ook niet-woonfuncties als gevolg van de vergunde transformatie. Deze niet-woonfuncties betreffen horeca t/m categorie middelzwaar, een kantoorfunctie, de sportfunctie in de vorm van een sportschool en een logiesfunctie.

Om hinder voor de nieuwbouwwoningen te voorkomen van de niet-woonfuncties in het monument kan getoetst worden aan de richtafstanden uit de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering'. De richtafstanden zijn afgestemd op het omgevingstype rustige woonwijk en rustig buitengebied. Zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat kan de richtafstand met één stap worden verlaagd indien sprake is van een omgevingstype gemengd gebied. In gemengd gebied komen direct naast woningen bijvoorbeeld winkels, horeca en kleine bedrijven voor.

Binnen het plangebied is sprake van het omgevingstype gemengd gebied, daar zowel de bestemming 'Wonen' als de bestemming 'Gemengd' is toegestaan. Er mag derhalve getoetst worden aan de richtafstanden die gelden voor een gemengd gebied. Binnen de bestemming "Gemengd" worden de functie logies (pension), horeca t/m categorie "licht", kantoor, sport in de vorm van een sportschool en wonen mogelijk gemaakt. Voor (bijna) alle functies geldt dat geluid het meest hinder gevende aspect is. Met uitzondering van de sportschool vallen alle functies binnen milieucategorie 1. De sportschool valt in milieucategorie 2. Binnen gemengd gebied geldt voor milieucategorie 2 een richtafstand van 10 meter. De kortste afstand tussen het monument (bestemming "Gemengd") en de woongebouwen met de bestemming "Wonen" bedraagt 11 meter. Derhalve wordt voldaan aan de richtafstanden en kan worden gesteld dat de bedrijvigheid in het monument geen negatief significant effect heeft op de nieuwbouwwoningen in het plangebied.

Geluidseffecten tijdens bouw

De bouw van de voorgenomen ontwikkeling vindt in een tijdsperiode van circa tweeënhalfjaar plaats. De bouw zal voldoen aan de eisen volgens artikel 8.3 van het Bouwbesluit. Eventuele tijdelijke geluidsproductie door de werkzaamheden in de aanlegfase zal in zeer beperkte mate additionele geluidhinder veroorzaken

4.5 Luchtkwaliteit

4.5.1 Huidige situatie

Om inzicht te krijgen in de huidige luchtkwaliteit zijn op basis van de NSL-monitoringstool de achtergrondconcentraties van stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}) bestudeerd. Deze kunnen daarna worden gerelateerd aan de wettelijke grenswaarden, aangezien deze een indicatie geven of sprake kan zijn van een slechte bestaande luchtkwaliteit. In de 'Wet Luchtkwaliteit' (Titel 5.2 Wet milieubeheer) zijn wettelijke grenswaarden genoemd voor de betreffende stoffen; die bedraagt voor de jaargemiddelde immissieconcentraties 40 µg/m³ voor NO₂ en PM₁₀ en 25 µg/m³ voor PM_{2,5}.

tabel 3. Huidige achtergrondconcentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} ter plaatse van het projectgebied (bron: nsl-monitoring.nl)

Jaar	GCN-achtergrondconcentratie t.p.v. rekenpunt ID 110988		
	NO ₂ (µg/m ³)	PM ₁₀ (µg/m ³)	PM _{2,5} (µg/m ³)
2020	21,45	18,10	10,20
2030	15,11	16,23	8,51
Grenswaarden	40	40	25

De NSL Monitoringstool (geraadpleegd d.d. 13 juli 2021) laat zien dat ter plaatse van de projectlocatie de grootschalige achtergrondconcentraties in 2020 van stikstofdioxide NO₂ 22,149 µg/m³, van fijnstof PM₁₀ 18,824 µg/m³ en van fijnstof PM_{2,5} 10,868 µg/m³ zijn en daarmee ver onder de grenswaarden liggen.

Daarnaast is het in dit kader relevant om op te nemen dat in het Besluit niet in betekende mate bijdragen (Besluit NIBM) en de bijbehorende ministeriële Regeling niet in betekende mate bijdragen (Regeling NIBM) luchtkwaliteitseisen zijn opgenomen. In het Besluit NIBM en de Regeling NIBM zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder

toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project niet in betekenende mate bijdraagt, kan toetsing van de luchtkwaliteit achterwege blijven.

De definitie van 'niet in betekenende mate' is 3% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀. De 3% komt overeen met 1,2 microgram/m³ (µg/m³). Als een project voor één stof de 3%-grens overschrijdt, dan verslechtert het project 'in betekenende mate' de luchtkwaliteit.

De 3%-norm is in de Regeling NIBM uitgewerkt in concrete voorbeelden, waaronder:

- woningbouw: 1.500 woningen netto bij één ontsluitende weg en 3.000 woningen bij twee ontsluitende wegen;
- kantoorlocaties: 100.000 m² brutovloeroppervlak bij één ontsluitende weg en 200.000 m² brutovloeroppervlak bij twee ontsluitende wegen.

Derhalve kan geconcludeerd worden dat het plan ver onder deze 3% norm blijft.

4.5.2 Effecten ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de herontwikkeling van de gronden behorende bij de projectlocatie. Deze herontwikkeling brengt een toename van verkeer met zich mee. Uit paragraaf 4.3 is gebleken dat de plantoename ten opzichte van de huidige (planologische) situatie maximaal 429 motorvoertuigen per etmaal bedraagt.

De ontwikkeling bevindt zich zeer ruim onder de grens van projecten die op grond van de ministeriële regeling 'niet in betekenende mate' als 'NIBM' worden beschouwd (de 'grens' ligt bij een woonbuurt met één ontsluitingsweg op 1.500 woningen en bij twee ontsluitingswegen op 3.000 woningen). Dit is een belangrijke aanwijzing dat geen sprake is van een betekenisvol negatief milieueffect, omdat voorgenomen ontwikkeling voorziet in maximaal 160 woningen en, in het kader van cumulatie met het monument, in 323 woningen. Hierbij komt dat de bestaande achtergrondconcentraties erg laag zijn en de grenswaarden voor deze achtergrondconcentraties, bij het optellen van de maximale bijdrage van verkeer, niet worden bereikt dan wel worden overschreden. Hierdoor kan er zonder meer worden aangenomen dat ook na realisatie van het plan de achtergrondconcentraties nog steeds laag zijn en in ieder geval nog steeds ver onder de wettelijke grenswaarden liggen. Wat betreft het aspect 'luchtkwaliteit' is dus geen sprake van negatieve milieueffecten.

Tot slot wordt in dit kader nog opgemerkt dat de Wereldgezondheidsorganisatie (of WHO) strengere normen adviseert dan de Europese Unie. De maximale normen voor fijnstof volgens de Wereldgezondheidsorganisatie bedragen 20 µg/m³ voor PM₁₀ en 10 µg/m³ voor PM_{2,5}. Aan deze normen wordt ter plaatse van het projectgebied in 2030 tevens voldaan. De NSL Monitoringstool (geraadpleegd d.d. 13 juli 2021) laat zien dat ter plaatse van de projectlocatie de grootschalige achtergrondconcentraties in 2030 van stikstofdioxide NO₂ 15,11 µg/m³, van fijnstof PM₁₀ 16,23 µg/m³ en van fijnstof PM_{2,5} 8,51 µg/m³ zijn. Daarmee liggen de achtergrondconcentraties voor zowel NO₂, PM₁₀ als PM_{2,5} onder de grenswaarden.

De verwachte oplevering van het bouwplan zal in 2025 plaatsvinden waarbij de fijnstofconcentraties al richting de adviesnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie verschuiven dan wel reeds voldoen aan de adviesnormen. Ten tijde van het opstellen van deze rapportage (anno 2020) wordt geconcludeerd dat voor stikstofoxide NO₂ geldt dat sprake is van een overschrijding van de WHO-norm. De achtergrondconcentratie fijnstof PM₁₀ voldoet reeds aan

de strengere WHO-norm en voor PM_{2,5} geldt dat slechts sprake is van een verwaarloosbare overschrijding. Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat ten tijde van oplevering van voorgenomen plan tevens voldaan wordt aan de norm van 10 µg/m³ PM_{2,5} en 20 µg/m³ NO₂, aangezien de achtergrondconcentraties in 2030 ruimschoots zullen voldoen. In de periode tussen 2024 en 2030 zullen zodoende geringe gezondheidsrisico's optreden voor met name ouderen en mensen met hart-, vaat- of longaandoeningen. Levenslange blootstelling aan fijnstof boven deze norm kan leiden tot blijvende gezondheidseffecten zoals verminderde longfunctie, verergering van luchtwegklachten en vroegtijdige sterfte aan met name luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Aangezien de normen van de WHO niet overschreden zullen na oplevering van het plan zullen de gezondheidsrisico's verwaarloosbaar zijn. De verwachting is dat voor PM₁₀ na 2030 steeds verder een daling plaatsvindt.

4.6 Ecologie

4.6.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is een (leegstaand) kantoorpand aanwezig op de projectlocatie. Op basis van het vigerende bestemmingsplan is het gebruik als kantoor op de projectlocatie nog altijd mogelijk. Daarnaast is de projectlocatie vrijwel volledig verhard.

4.6.2 Effecten ontwikkeling

Door de toename in verkeersbewegingen en de voorgenomen bouwkundige ingrepen op de locatie, kan de voorgenomen ontwikkeling theoretisch negatieve effecten hebben op de natuur in en rondom het projectgebied. In dat kader is onderzoek gedaan naar de effecten van het plan op de natuur in de vorm van een ecologisch onderzoek door Dresme & Van der Valk. Daarnaast is door Mees Ruimte & Milieu een stikstofdepositieberekening uitgevoerd, welke specifiek gericht is op de sloop van 'de Saxofoon' en realisatie van een drietal woongebouwen met in totaal maximaal 160 appartementen.

Soortenbescherming

In 2016 is een Quickscan uitgevoerd voor de herontwikkeling van de gebouwen aan de Plesmanweg 1-6 te Den Haag. Hierin is geconcludeerd dat verblijfplaatsen van vleermuizen niet kunnen worden uitgesloten. In 2018 is een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen. Meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zijn vastgesteld in het westelijke deel van het gebouw, het monumentale deel. Hiervoor is op 14 juli 2020 een ontheffing verleend (ODH, 14 juli 2020, kenmerk: ODH-2020-00088274, zaaknummer: 540308). Conform het opgestelde compensatie- en mitigatieplan worden de verblijfplaatsen van de aanwezige vleermuizen in het monument gecompenseerd. Voor de beoogde nieuwbouw geldt dat hieraan geen beschermd soorten in de weg staan. Eveneens is de beoogde nieuwbouw niet schadelijk voor de beschermd soorten in het monument. Derhalve is van negatieve milieueffecten op bestaande soorten.

Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming is door Mees Ruimte & Milieu een stikstofdepositieberekening uitgevoerd voor het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan, om het effect van de voorgenomen ontwikkeling op een in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebied te bepalen (Mees Ruimte & Milieu, 31 augustus 2021, kenmerk: 17188.06.ST). Opgemerkt wordt dat de transformatie van het monument en de realisatie van de nieuwbouw in het kader van de Wnb als één project wordt gezien. Uit dit onderzoek volgt dat de AERIUS-calculator 2020 als uitkomst van de berekening geeft dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn. Het aspect stikstof

vormt geen belemmering bij de realisatie van het voorgenomen initiatief en het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk. Voorgaande wordt bevestigd door het ontwerpbesluit van de ODH tot weigering van de in 2020 aangevraagde vergunning in het kader van de Wnb (Omgevingsdienst Haaglanden, 15 oktober 2021, kenmerk: ODH118006).

Ten tijde van het opstellen van onderhavige rapportage (22 november 2021) is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hierin is een vrijstelling van de natuurvergunningplicht opgenomen voor activiteiten in de bouwsector. In het Besluit natuurbescherming is in het verlengde daarvan opgenomen dat de vrijstelling (zoals benoemd in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering) geldt voor tijdelijke bouw- of sloopwerkzaamheden aan een (bouw)werk inclusief de daarmee samenhangende vervoersbewegingen. Voor de onderhavige ontwikkeling is in beginsel dus sprake van een negatief effect, vanwege de uitstoot van stikstof hoger dan 0,00 mol/ha/jr in de aanlegfase (voor wat betreft de nieuwbouw). Omdat de voorgenomen ontwikkeling echter valt onder de vrijstelling uit de Wet stikstofreductie en natuurverbetering rechtvaardigt het tijdelijke negatieve effect als gevolg van de aanlegfase geen MER.

4.7 Gezondheid

4.7.1 Huidige situatie

Zoals eerder in voorliggende rapportage benoemd, wordt gezondheid bepaald door verschillende factoren. Te denken valt aan geluid, luchtkwaliteit, groen, bewegen en sociale aspecten. De onderdelen geluid, luchtkwaliteit en groen (onder water) zijn, in relatie tot de huidige situatie, in dit hoofdstuk reeds behandeld. Daarom wordt in deze (sub)paragraaf enkel nog ingegaan op het aspect sociale veiligheid.

In dit kader wordt onder sociale (on)veiligheid verstaan: criminaliteit, overlast en onveiligheidsbeleving. Voorbeelden hiervan zijn ordeverstoring, vernielingen, geweldsmisdrijven, berovingen, woninginbraken, diefstal, maar ook niet direct strafbare zaken als rondslingerend afval op straat, hangjongeren en intimiderend gedrag. In het algemeen wordt een meervoudige relatie gevonden tussen ervaren gezondheid en gevoelens van sociale (on)veiligheid: slechte gezondheid werkt een verhoogd gevoel van kwetsbaarheid in de hand, maar ook kan een gevoel van onveiligheid de mobiliteit verminderen met gezondheidsverlies als gevolg (Van Gemerden, 2006). Als een buurt veiliger aanvoelt dan gaan mensen meer naar buiten, bewegen meer en dit draagt bij aan een betere gezondheid. Een veilige buurt haalt mensen uit een isolement, doordat er meer mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten. Onveiligheid beperkt mensen dus in hun regie en veerkracht en is op die manier van invloed op gezondheid en welzijn.

In de huidige situatie is sprake van een leegstaand en ongebruikt kantoorpand op de projectlocatie. Hierdoor is er 's avonds en 's nachts geen levendigheid. Dit leidt ertoe dat het projectgebied kwetsbaar is voor criminaliteit en/ of overlast. Aangezien de locatie volledig verhard is, is het niet aantrekkelijk om op de projectlocatie te (verblijven).

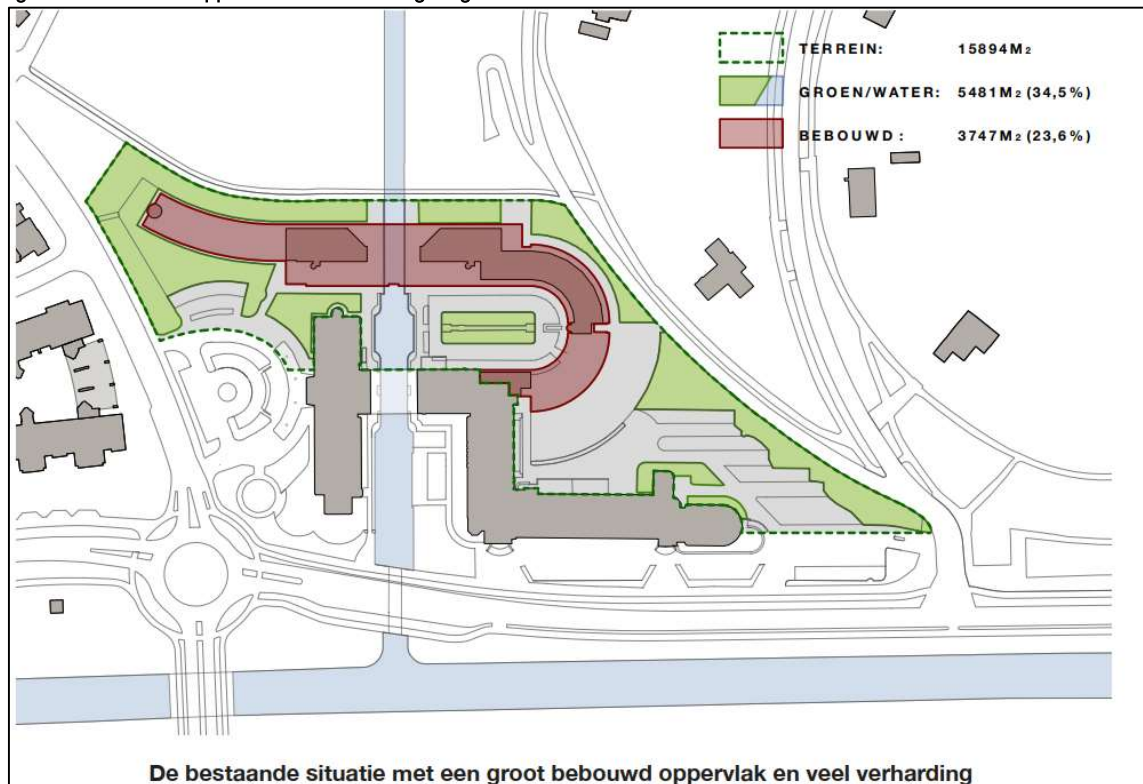
4.7.2 Effecten ontwikkeling

De onderdelen geluid, luchtkwaliteit en groen (onder water) zijn in dit hoofdstuk reeds behandeld. Door de verkeersaantrekkende werking die van het project uitgaat zal de luchtkwaliteit

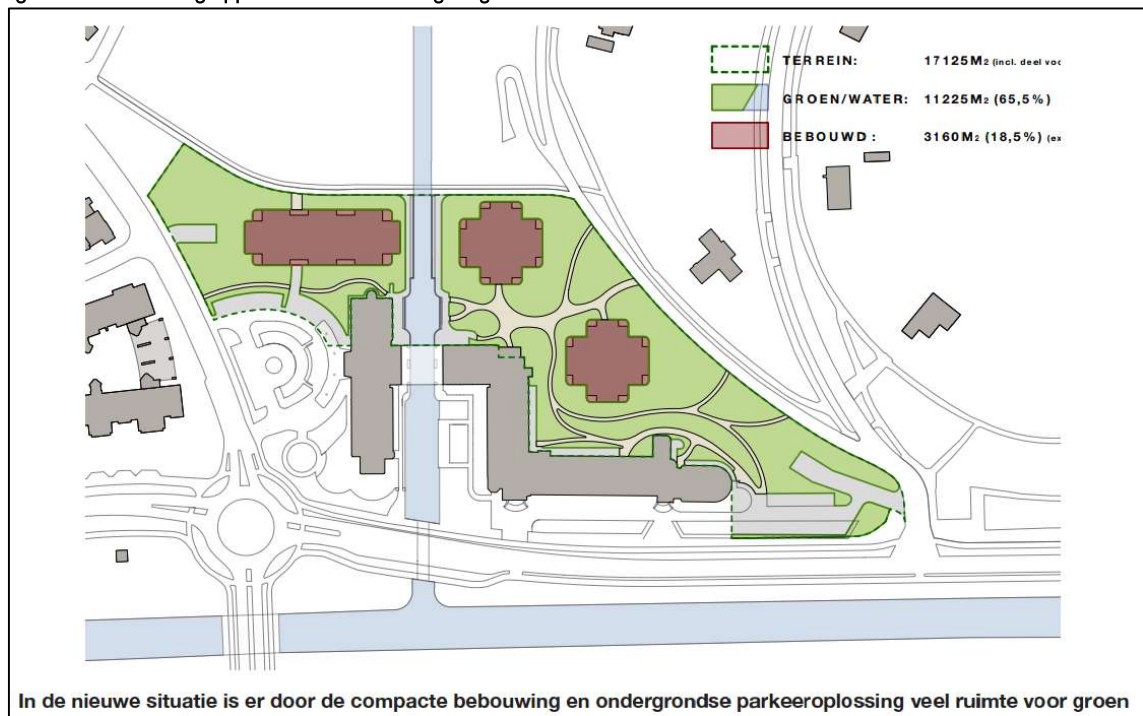
verslechteren en het geluid toenemen. Zoals uit de uitgevoerde beschouwingen voor deze aspecten blijkt dat deze toenames beperkt zijn.

De projectlocatie is in de huidige situatie grotendeels verhard. In de nieuwe situatie wordt de projectlocatie (sterk) vergroend. Mensen voelen zich prettig in een groen omgeving, aangezien een dergelijke omgeving belangrijk is voor de gezondheid van de mens. Met de groene inrichting van het projectgebied wordt het groen binnen in het gebied versterkt. Daarnaast sluit het aan bij de directe omgeving van de locatie die gekenmerkt wordt door groen en bosschages. Het versterken van het groen binnen de projectlocatie in combinatie met het behoud en de samenhang van de reeds bestaande groene omgeving zal bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van de mensen in en nabij de projectlocatie.

figuur 15. Bestaand oppervlak aan verharding en groen en water

figuur 16. Toekomstig oppervlak aan verharding en groen en water

Daarnaast wordt de functie van de projectlocatie gewijzigd van louter een kantoorbestemming naar hoofdzakelijk een woongebied. Daarnaast is ruimte voor het behoud van kantoor en de ontwikkeling van sport c.q. fitness, horeca en logies. Door de menging van functies wordt de levendigheid, en daarmee de sociale controle, binnen het projectgebied vergroot. Bij de inrichting van de openbare ruimte dient voorkomen te worden dat geïsoleerde ruimten ontstaan die aan het oog onttrokken worden. Op deze wijze wordt de sociale veiligheid verhoogd en bijgedragen aan de gezondheid van de mensen binnen en de directe nabijheid van de projectlocatie.

Op basis van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de voorgenomen ontwikkeling niet leidt tot een negatief (milieu)effect ten aanzien van het aspect gezondheid. De voorgenomen ontwikkeling draagt juist bij aan het versterken van de waarden behorende bij dit thema.

5 Conclusie

Uit de effecten die in deze aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn beschreven, kan geconcludeerd worden dat als gevolg van de voorgenomen herontwikkeling van de gronden Plesmanweg 1 – 6 te Den Haag geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen. De “activiteiten” die mogelijk worden gemaakt met voorliggende ontwikkeling zijn, gelet op de kenmerken, plaats van de activiteiten en de kenmerken van de potentiële effecten, niet zodanig van invloed op het milieu dat een milieueffectrapportage doorlopen dient te worden.

Bijlage

1 Onderzoek externe veiligheid, Antea Group, 18 mei 2021

Bijlage

2 Uitgevoerde bodemonderzoeken, Tauw,
2016 en 2017

Bijlage

3 Windhinderonderzoek, Peutz, 12 mei 2021

Bijlage

4 Bevestiging archeologie, afdeling
Archeologie gemeente Den Haag, 23 mei
2018

Bijlage

5 Bezonningsonderzoek, Prevent
Adviesgroep, 25 mei 2021

Bijlage

6 Verkeer- en parkeeronderzoek, Goudappel
Coffeng, 6 juli 2021

Bijlage

7 Akoestisch onderzoek, DGMR, 8
november 2021

Bijlage

8 Ecologisch onderzoek, Dresmé & Van der Valk, 16 april 2020

Bijlage

9 Stikstofdepositieberekening, Mees Ruimte
& Milieu, 31 augustus 2021